

ADVIESNOTA EN BESLUIT VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 10 JULI 2026

VOORSTEL

1. Een investeringskrediet van € 375.000,-- beschikbaar te stellen ten behoeve van het opstarten van de verkenningfase van het project beekherstel Astense Aa.

PROBLEEMSTELLING

De afgelopen jaren zijn grote delen van de Astense Aa opnieuw ingericht. Om het effect en rendement van de uitgevoerde maatregelen te vergroten, is het noodzakelijk om ook de resterende delen van de Astense Aa robuust in te richten. Het gaat dan om de ontbrekende schakel tussen het traject benedenstrooms van de Soeloop, het natuurlijke deel van de Berken en het reeds gerealiseerde deel benedenstrooms van de Berken (fase 1). Naast het behalen van de Kaderrichtlijn Water-doelstellingen is het zoveel mogelijk voorkomen van toekomstige wateroverlast een belangrijk uitgangspunt bij deze inrichting.

De huidige grondposities langs de Astense Aa zijn nog onvoldoende om de doelstellingen te realiseren. Daarom kiezen we voor een iteratief planvormingsproces in samenspraak met grondeigenaren in het gebied. In dit proces zoeken we naar haalbare grondoplossingen met zorgvuldige aandacht voor de belangen van de grondeigenaren en het waterschap.

BEOOGD EFFECT

Beoogd effect van opstarten verkenningfase is tweeledig:

1. Inzicht krijgen in de realiseerbaarheid van de projectopgaven voor een klimaatrobuust en gezond ecologisch functionerend watersysteem;
2. Komen tot een voorkeursalternatief (ontwerp) dat invulling geeft aan de opgaven en voldoende breed draagvlak heeft voor realisatie.

ARGUMENTEN

1.1 Met het project wordt invulling gegeven aan de waterschapsdoelen voor een robuust en toekomstbestendig systeem.

Met realisatie van beekherstel (4,3 km) en aanpak van de vismigratieknelpunten (7 stuks) wordt in belangrijke mate invulling gegeven aan de opgaven van de Kaderrichtlijn Water. Daarnaast draagt realisatie van de ecologische verbindingszone (4,3 km) bij aan verbinding van Natte Natuurparel de Berken met de Peelvenen en de Groote Peel. Het aanwezige NBW knelpunt wordt met dit project ook aangepakt. De opgaven pakken we integraal aan. Zo werken we aan een robuust systeem en toekomstbestendig systeem dat functioneert in natte en in droge tijden.

1.2 We werken samen met de omgeving aan het versterken van de waterhuishouding.

Draagvlak en grondpositie voor de uitwerking van waterschapsdoelen is niet (meer) vanzelfsprekend. Dit vraagt investering aan de voorkant om samen met de omgeving te kijken naar waar de kansen liggen om de waterhuishouding gezamenlijk te versterken. In dit project

nemen we dit als een belangrijk uitgangspunt. Inwoners, grondeigenaren, agrariërs en andere gebiedspartners worden actief betrokken om wensen, zorgen en kansen mee te kunnen nemen. Dit doen we door vroegtijdig in gesprek te gaan met belanghebbenden. Dit betekent dat gezamenlijk wordt gezocht naar oplossingen die zowel invulling geven aan de waterschapsopgaven als perspectief bieden aan grondeigenaren en andere belanghebbenden.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

1.1 De benodigde grondposities voor het realiseren van de opgave zijn nog onvoldoende

Om de volledige KRW en EVZ-opgave te kunnen realiseren zijn de huidige grondposities onvoldoende. Onderdeel van de verkenningfase is het onderzoeken van de haalbaarheid van de opgaven zonder vooraf zicht te hebben op uiteindelijke grondpositie. Dit vraagt om een grotere investering aan de voorkant. Anders daarbij veel startende projecten waar grondposities al volstaan om te gaan ontwerpen zit het waterschap meer als 'verbinder' van belangen en kansen aan tafel dan alleen als beoogd verwerver van gronden van de belanghebbende. Zonder het meenemen van het belang van de ander kunnen we niet realiseren. Door dit proces zorgvuldig en transparant te doorlopen is de verwachting dat er sneller duidelijkheid is te verkrijgen over de haalbaarheid van de opgave en het draagvlak dat er is voor de waterschapsopgaven.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

In de Programmabegroting 2026, vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 november 2025, is op basis van de programmering een investeringsvolume doorgerekend in meerjarig kader. Dit project is daarin meegenomen.

PJB-nr.	Projectnaam	Fase	Besluit	Uitgaven/inkomsten	Totaal
2025-064	Beekherstel Astense Aa	Voorbereiding/ uitvoering	-	Uitgaven	€ 4.000.000
				Inkomsten	€ -1.500.000
Opgenomen in de programmering 2026				Totaal BRUTO	€ 4.000.000
				Totaal NETTO	€ 2.500.000

Gevraagd krediet/dekking

Het gevraagde investeringskrediet voor de verkenning van het project beekherstel Astense Aa bedraagt € 375.000. Het doorgerekende investeringsvolume geeft voldoende dekking voor deze aanvraag en het effect hiervan is doorgerekend in meerjarig kader.

Naast de interne kosten (eigen uren en rente) is in de raming rekening gehouden met kosten voor het uitwerken van alternatieven, opstellen van een schetsontwerp en uitvoeren van benodigde onderzoeken.

Subsidie/inkomsten

Er wordt ingezet op de bijdrageregeling Water en Bodem (BWB) en het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB). In de doorrekening is gerekend met 50% subsidie over de kosten exclusief de interne kosten (eigen uren en rente).

Effect op de exploitatie

De kapitaallasten worden effectief na oplevering van het project.

Het effect op de jaarlijkse exploitatielasten voor het beheer en onderhoud van het in te richten gebied is in dit stadium nog onduidelijk, mede gezien de huidige grondpositie (zie de paragraaf kanttekeningen/risico's).

De financiële consequentie van dit voorstel en de daarbij behorende kostenraming zijn zichtbaar in de bijlagen.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

Met het streven om het watersysteem van de Astense Aa natuurlijk in te richten draagt het waterschap bij aan versterking van de biodiversiteit. De ecologie profiteert van aanpak van de vismigratieknelpunten, de ecologische verbindingszone, beekherstel en de ruimte die wordt gecreëerd met de inrichting. Door ook aanpak van de waterhuishouding (o.m. aanpak NBW knelpunt) mee te nemen leveren we een bijdrage een klimaat robuust en/-adaptief watersysteem.

UITVOERING/VERVOLG

In de verkenningfase worden gesprekken gevoerd met belanghebbenden, een gebiedsanalyse en kansenkaart opgesteld en worden inrichtingsalternatieven uitgewerkt. Ook wordt een monitoringsnetwerk ingericht.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

In dit project betrekken we de omgeving vanaf het begin. We gaan in gesprek met grondeigenaren en andere betrokkenen om ideeën, zorgen en kansen op te halen. Door open en duidelijke communicatie bouwen we aan vertrouwen en aan draagvlak voor de verdere uitwerking van het plan. Participatie vindt plaats conform de door het AB vastgestelde 'Inspraak en participatieverordening' en het Participatiebeleid.

Het waterschap is initiatiefnemer voor de opgaven. Voor de ecologische verbindingszone zijn de gemeente Asten en Deurne mede verantwoordelijk voor het invullen van de opgaven. Hierin zal samen worden opgetrokken waarbij waterschap trekker is.

Het bestuur wordt via de portefeuillehouder op de hoogte gehouden van de voortgang van de verkenningfase. Bij een succesvolle verkenningfase wordt het algemeen bestuur opnieuw betrokken voor besluitvorming t.a.v. planvorming en realisatie van het project.

BIJLAGEN

1. Kaart opgave project beekherstel Astense Aa
2. Financiële paragraaf
3. Kostenraming

VERSIEDATUM

26 mei 2026

AB-BESLUIT

Djuma zaaknummer: 595287

Djuma documentnummer: 793914

ONDERWERP:

Investeringskrediet ten behoeve van het opstarten van de verkenningsfase van het project beekherstel Astense Aa

INVESTERINGSBESLUIT:

IB 2026 23

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;
gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 26 mei 2026;
gelet op het bepaalde in de Waterschapswet, Algemene wet bestuursrecht, Regeling
beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen en Omgevingswet;
gezien het advies van de commissie Watersysteem en Waterveiligheid van 11 juni 2026

BESLUIT:

Een investeringskrediet van € 375.000,-- beschikbaar te stellen ten behoeve van het opstarten van de verkenningsfase van het project beekherstel Astense Aa.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 10 juli 2026

De secretaris,

De dijkgraaf,

Peter Verlaan

Mario Jacobs